

משטרת ישראל
אגף חקירות ומודיעין

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אח"מ
מספר: 370.65.04	תת-פרק: נהלי אב	פרק: זיהוי פלילי	
שם נוהל: שירות וסקר חוזה			תאריך פרסום: 06/02/2025
			תאריך תחילה: 06/02/2025
			תאריך ביטול:
			נוסח: 5

1. מטרת הנוהל

- א. להגדיר את דרך הפעולה באמצעותה מתקשרות יחידות החטיבה עם לקוחותיהם, להבטחת שירות מיטבי ללקוח.
- ב. להגדיר את אופן קבלת הדרישות מלקוחות לבצוע תהליכי בדיקה במעבדות וביחידות, הערכת מגבלות הבדיקה, זמן העבודה המשוער ודיווח הממצאים.

2. הגדרות

- א. **בחירת דגימות** – בחירת חלקים ממוצג בהתבסס על ידע, ניסיון מצטבר ומיומנות. תוצאות ומסקנות מתקבלות על החלק שנדגם.
- ב. **גורם מפנה** – הגורם המבקש את ביצוע הבדיקה.
- ג. **זיגום** – פעולת בדיקה המתבצעת על חלק מחומר או חלק ממוצג, במטרה שתוצאות הבדיקה יובילו למסקנה לגבי כלל המוצג.
- ד. **דיווח תוצאות** – העברת מידע מהמעבדה לגורם המזמין באמצעים אלקטרוניים, טלפון, פקס או דואר.
- ה. **הרשות הלאומית להסמכת מעבדות** (להלן: "**הרשות**") – תאגיד שהוקם על פי חוק ומספק שירותי הסמכה לפי תקנים למעבדות וגופי בדיקה מהמגזר הציבורי והפרטי.
- ו. **חוזה** – כל הסכם בכתב או בעל פה לאספקת שירותי בדיקה ללקוח.
- ז. **טופס לוואי למוצגים** – ראה הגדרה בנוהל אב של מז"פ מס' 370.65.017 – טיפול במוצגים.
- ח. **כלל החלטה** – מערכת כללים המתארת את המידע והשיקולים שהביאו לתוצאות ולמסקנות בדוחות מז"פ ובחוות הדעת.

ט. **לקוחות** – כל גורם המקבל שירות מחטיבת הזיהוי הפלילי, לרבות יחידות המשטרה, פרקליטות המדינה וגופים ביטחוניים וממלכתיים אחרים.

י. **נספח היקף ההסמכה** – מסמך המופק על ידי הרשות, המפרט ומגדיר את הפעילויות ומרכיבי הגמישות להן ניתנה הסמכה.

יא. **סקר חוזה** – מסמך הממפה את יכולות המעבדה אל מול דרישת הלקוח לצורך מתן שירות טוב ומועיל.

3. **הבסיס החוקי ונהלים רלוונטיים**

א. פקודת המטא"ר 06.02.10 – ניגוד עניינים במילוי תפקיד ובמינוי לתפקיד.

ב. נוהל יחב"ס/סמפכ"ל מס' 04.01.11 – היבטי ביטחון מידע בהעסקת עובדים.

ג. נוהל מז"פ מס' 370.65.017 – טיפול במוצגים.

ד. נוהל מז"פ מס' 370.65.019 – דיווח ממצאי בדיקות.

ה. תקן ISO/IEC 17025:2017.

ו. ASCLD/LAB Guidance Document on Sampling, Sampling Plans, and Sample Selection.

ז. נוהל הרשות הלאומית להסמכת מעבדות: "סקרי הזמנת שירות, מכרזים או חוזים ממעבדות בדיקה וכיול" – 1-0000008.

4. **עקרונות בממשקי מז"פ מול לקוחותיה**

א. **כללי**

1) כל עובדי משטרת ישראל (שוטר, אזרח או מתנדב) וביניהם עובדי מז"פ ישמרו על המידע המסווג אליו נחשפו בכתב או בעל פה ולא יעבירו לגורם בלתי מוסמך. פיקוח ובקרה בנושא ביטחון מידע ומהימנות יבוצע ע"י קב"ט אח"מ.

2) אם מעבדה/יחידה אשר מספקת שירותים ללקוחות, מנהלת סקר חוזה, עליה לכלול תיאור יכולות המעבדה, פירוט שירותים הניתנים על ידי המעבדה ונתונים נוספים. הסקר יערך על גבי טופס סקר חוזה: מס' 370.65.004.T01. באחריות המעבדה לעדכן את סקר החוזה על פי הצורך ובהתאם לשינויים במעבדה.

3) נתונים אודות שינויים בחטיבה ובשיטות הבדיקה, רכישת יכולות חדשות וחידושים טכנולוגיים, מועברים מעת לעת באמצעות פעולות יזומות של מז"פ להעברת מידע, כדוגמת קורסים, הרצאות וכנסים.

4) פיקוד מז"פ יאסוף נתונים אודות שביעות רצון לקוחות (במגוון אמצעים כגון ישיבות מטה מול מטה, ויעודים ותיבת פניות משטרתית "מז"פ נט" המיועדת לאלה: פניות, הצעות ייעול, תודות ותלונות) לצורך שיפור מתמיד של שירות מז"פ. נושאים רלוונטיים יועלו על פי הצורך לדיון בפיקוד מז"פ.

5) במקרים בהם קיימים ממשקי עבודה משותפים בין מעבדות בתוך מז"פ, ניתן לערוך מסמך המפרט את יחסי הגומלין ביניהן (על גבי טופס סקר חוזה: 370.65.004.T01 או בכל דרך אחרת).

ב. **הטיפול בתיקי בדיקה במז"פ**

- 1) על מנת להתחיל טיפול בתיק בז"פ יש לקבל פנייה מצד הלקוח. במקרים בהם הלקוח הוא חוקר משטרה, ניתן להסתפק בטופס הלוואי למוצגים, המצורף על ידי החוקר על מנת לפתוח תיק בדיקה. עבור בקשות לבדיקות שמתקבלות מגורמי חוץ שאינם ממשטרת ישראל, ניתן ליצור קשר עם המעבדות טרם העברת המוצגים, לשם תיאום ציפיות והדרישות לבדיקה (פרטים ליצירת קשר עם מעבדות חטיבת הזיהוי הפלילי ניתן למצוא באתר המרשתת של הרשות הלאומית להסמכת מעבדות).
- 2) עם קבלת הבקשה ניתן להתחיל בז"פ את הבדיקה על בסיס הנתונים המסופקים בטופסי הלוואי למוצגים. במידת הצורך יתקיים בירור מול החוקר החתום על טופסי הלוואי לבירור פרטים/הבהרות הנדרשים לביצוע הבדיקות, או לכל גורם אחר המצוי בפרטי החקירה.
- 3) הגורמים בז"פ המעורבים בתיק הבדיקה יפעלו להימנע, ככל שניתן, מחשיפה למידע שאינו רלוונטי לביצוע מיטבי של הבדיקה המבוקשת.
- 4) אם היחידה החוקרת תתריע בפני מז"פ על תיקים רגישים לגביהם נדרש טיפול ממודר, ינחה הפיקוד את אופן העבודה והמעורבים בתיק (בהתאם למידע שיגיע מהיחידה החוקרת).
- 5) מז"פ אינה מתחייבת על בדיקת כל המוצגים אשר התקבלו במסגרת תיק פלילי. תהליך התיעדוף בו נבחרים המוצגים המתאימים ביותר לבדיקה, ייעשה בתיאום בין יחידות החקירה למז"פ ובכפוף לזמינות המשאבים בז"פ.

ג. דגשים לעבודה מול לקוחות מז"פ

- 1) באחריות המומחה להעניק ללקוח את המידע הקשור בתיק הבדיקה ואת הפרשנות המיטבית של הממצאים.
- 2) כל עובד בז"פ המטפל בפניות של לקוחות, מחויב למתן שירות איכותי בהתאם לדרישות הלקוח ככל הניתן, בין היתר:
 - א) תיעוד דרישות לקוח (טופס לוואי או פירוט אחר).
 - ב) קבלת מלוא הפרטים הדרושים לביצוע של דרישת הלקוח.
 - ג) עדכון הלקוח בכל מקרה של אי יכולת עמידה בדרישותיו ובכלל זה במקרה של החזרת תיק ללא בדיקה תוך תיעוד הסיבה לכך.
 - 3) ככלל, מוצגים ייקלטו לבדיקה במעבדות מז"פ באמצעות משרד המוצגים במטא"ר או במרלוי"ג או על ידי עובד החטיבה שהוסמך לכך. ישנן הזמנות עבודה שאינן מבוצעות באמצעות משרדים אלה, כגון יציאה לזירות, קבלת דרישות במדור פסיכולוגיה חקירתית דרישות לזיהוי במאגרים וכו'.
 - 4) יחידות מז"פ יתנו מענה ללקוחות בזמן הקצר ביותר האפשרי בהתאם לכל אלה:
 - א) תיעדוף פנימי.
 - ב) דחיפות הטיפול בתיק כפי שהועברה על ידי היחידה/לקוחות אחרים של מז"פ.
 - ג) מכסות ותיעדופים בתיאום מול חטיבת החקירות/יחידות החקירה.
 - ד) זמינות המשאבים בז"פ.
 - ה) הנחיות פיקוד מז"פ והמשטרה.
 - 5) הגורם המטפל בתיק, יודיע לגורם המפנה אם חלה חריגה אשר עשויה להשפיע על תוצאות הבדיקה, ויאפשר לגורם המפנה לעמוד עמו בקשר על מנת לענות על כל שאלה או הבהרה שתידרש.

- 6) הגורם המטפל בתיק יתעד בתיק העבודה או במערכת המחשוב, שיחות בינו לבין הגורם המפנה אשר קשורות לדרישות הלקוח, תוצאות, חריגות או פניות רלבנטיות אחרות.
- 7) תיאור כללי של שירותי מז"פ השונים מופיע בנספח.

ד. דיגום מוצגים

- 1) כאשר הדיגום מתבצע במעבדה, המידע אודות תהליך הדיגום יהיה נגיש ללקוח.
- 2) כאשר הדיגום מתבצע ביחידות השטח, הגורם הרלוונטי במז"פ ינחה מקצועית אודות אופן הדיגום והסימון, אופן האריזה ותנאי השינוע.
- 3) כאשר מתבצע דיגום למוצג, התוצאה/המסקנה תינתן לגבי כל המוצג, וכשנבחרות דגימות ממוצג, תינתן תוצאה/מסקנה ספציפית לאזורים שנדגמו.

ה. בסיסם הבדיקות תעביר מז"פ ללקוח את כל אלה

- 1) סיכום הבדיקות באמצעות חוות-דעת, דוח בדיקה או כל מסמך אחר.
- 2) את המוצגים למשמורת כמפורט בנוהל אב של מז"פ מס' 370.65.017 – "טיפול במוצגים" (אלא אם מפורט אחרת בחוות הדעת או בדוח).
- 3) תוצאות שידווחו לגורם המפנה בפורמט של חוות דעת מומחה, יירשמו בהתאם למפורט בנוהל אב של מז"פ מס' 370.65.019 – דיווח ממצאי בדיקות.

ו. הסמכת שיטות הבדיקה במז"פ

- 1) מידע עדכני אודות הסמכת שיטות מז"פ על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, זמין ללקוחות באתר המרשתת של הרשות ובפורטל אח"ם. אם דרוש מידע על הסמכת בדיקה שנעשתה בתקופת זמן שונה, המידע יימסר על ידי מז"פ על פי דרישה.
- 2) נספחי היקף ההסמכה של מז"פ זמינים לעיון בפורטל אח"ם, בהתאם לתקופה בה היו בתוקף. עדכון המסמכים בפורטל אח"ם בהתאם להסמכת מז"פ על ידי הרשות, הוא באחריות ק' הבטחת איכות מז"פ. תוקף נספחי היקף ההסמכה יתועד בטופס תיעוד נספחי היקף ההסמכה של מז"פ מס' 370.65.004.T02 שיעודכן בעת הצורך על ידי ק' הבטחת איכות מז"פ ויהיה זמין בפורטל אח"ם.

ז. כללי החלטה במז"פ

- 1) כללי ההחלטה בחטיבת מז"פ משמשים לקביעת מסקנות בחוות דעת ומבוססים על כל או חלק מאלה, בהתאם לשיטה בה נעשה שימוש:
- א) תוצאות שהתקבלו ממכשירי המדידה השונים, כולל מרכיבי אי ודאות אם ישנם.
- ב) תוצאות שהתקבלו מבדיקת מוצגים באמצעים שונים.
- ג) חישובים ומדידות שבוצעו על ידי עובדי המעבדה ותוכנות עזר.
- ד) השוואה בין מאפייני מוצג נבדק לבין דגימת ייחוס, חומר ייחוס, מסדי נתונים או מאגרי מידע.
- ה) השוואה בין מאפייני מוצג נבדק לבין מאפייני פריט אחר שתועד או נתפס בזירה.
- ו) הפרעות אפשריות העשויות לפגוע בתוצאה או במסקנה.
- ז) מומחיותו וניסיונו של הגורם המבצע את הבדיקות ועורך את דוח הבדיקה או חוות הדעת ובדיקת מומחה נוסף ("בודק שני"), על פי המפורט בנוהל אב של מז"פ מס' 370.65.019 – דיווח ממצאי בדיקות.

(2) כללי ההחלטה מפורטים בשיטות העבודה של המעבדות. על-מנת לקבל מידע לגבי כללים אלה בנוגע לבדיקה מסוימת, יש לפנות לר' המעבדה הרלוונטית בה הבדיקה מבוצעת.

ח. קבלנות משנה/לקוח חיצוני

- (1) במקרים בהם לא ניתן לבצע בדיקה נדרשת במעבדות מז"פ (למשל מפאת חוסר ציוד, שיטת בדיקה שאינה קיימת במז"פ, מחסור בכ"א, שיטת בדיקה תומכת בשיטה קיימת במז"פ וכו'), יכול ר' המעבדה לפנות לקבלן משנה לצורך ביצוע הבדיקה הנדרשת.
- (2) יש לנסח את דרישות ההתקשרות עם קבלן המשנה בהתאם לצורכי המעבדה (למשל: סוגי הבדיקות שישופקו, דרישות ערכי המדידות שצריכות להתקבל ואופן העברת התוצאות או דיווחן) ובהתאם להנחיות המשטרה (ביטחון מידע ויח' רכש).
- (3) ר' המעבדה יוכל, במידת הצורך, להגדיר מדדים להערכה ולניטור תוצרי הבדיקות שבוצעו על ידי ספק המשנה.
- (4) מז"פ תקבע האם תוצאות בדיקת ספק המשנה ידווחו על ידי המעבדה או ישירות על ידי קבלן המשנה.

1. מחלקת ביומטריה פורנזית

א. מעבדת מאגר טביעות אצבע (AFIS)

השוואה בין טביעות אצבע מזירות עבירה ובין מאגר החשודים. זיהוי אלמונים וטיפול במתחזים.

ב. מעבדת ראיה דיגיטלית

(1) תחום צילום וראיה דיגיטלית

א) אחריות מקצועית על תחום הצילום במשטרת ישראל, צילום פורנזי, זיהוי/השוואת פנים וניתוח קובצי וידאו ואודיו.

ב) אחריות מקצועית לפעולות המבוצעות במאגר התצלומים המשטרתי.

(2) תחום השוואת דובר

(3) תחום סינון רעשים

ג. מעבדת דנ"א וביולוגיה

הפקת דנ"א מהחומר הביולוגי הנמצא על מוצגים מזירות פשע, וקביעת הפרופיל הגנטי של הדנ"א.

ד. מעבדת מאגר הדנ"א

אחריות לניהול מאגר פרופילי הדנ"א של חשודים וביצוע חיפושים למציאת התאמות בין דנ"א בזירה לבין דנ"א של חשוד או זירה אחרת.

2. מחלקת כימיה וסימנים

א. מעבדת מסמכים

(1) **השוואת כתבי יד** – השוואה בין כתב יד שכותבו אינו ידוע, לדוגמאות כתב יד של כותבים ידועים.

(2) **בדיקות טכניות-מדעיות** – בדיקת מהימנות של תעודות שונות כמו תעודות זהות, דרכונים, דיפלומות, תעודות לידה, רישיונות נהיגה, גילוי זיופים, שינויים ותיקונים, בדיקת שיטות להדפסת מסמכים, בדיקת קשר בין מסמכים למכונות כתיבה, מדפסות, מכונות צילום, חותמות ועוד.

(3) **בדיקת שטרי כסף** החשודים כמזויפים.

ב. מעבדת פיתוח טביעות אצבע

שימוש בטכנולוגיות שונות וחומרים כימיים לצורך פיתוח טביעות אצבע סמויות על גבי מוצגים מאירועי פשע חמור, זאת כדי לאפשר השוואתן כנגד מאגר ט.א הממוחשב AFIS.

ג. מעבדת סמים ארצית ומעבדת סמים שלוחת קנביס

בדיקת מוצגים החשודים כסמים, כחומרים מסכנים וכחומרים האסורים בהפצה, הנתפסים ברחבי המדינה.

ד. מעבדת חנ"ם דליקים ורעלים

בדיקות לזיהוי חומרים החשודים כחומרי נפץ, כדליקים, כרעלים או כחומרים לא ידועים, תוך שימוש בשיטות אנליטיות מתקדמות.

ה. מעבדת סימנים וחומרים

(1) השוואת עקבות נעלים וצמיגים, בדיקת שרידי ירי, בדיקות חורי ירי בבגדי קורבנות ובדיקות להערכת מרחקי הירי, השוואה ואפיון סימני כלים, השוואת שברי זכוכית וזיהוי מטבעות מזויפים.

2) חשיפת מספרים מחוקים ובדיקות לגילוי זיופים בכלי רכב, זיהוי כלי רכב מתצלומים וסרטונים.

3) חקר כשל ובדיקת נורות רכב באירועי ת"ד.

4) אפיון חומרים אי-אורגניים (כגון יהלומים, מתכות וכיו"ב).

5) התאמה פיזית.

6) אפיון מכשירים אלקטרוניים וזיהוי מכשירי פריצה ופריטים המשמשים להתנעת מנוע כלי רכב או נסיעה בו.

1. מעבדת נשק

בדיקות לזיהוי ולהשוואה של תחמושת וכלי ירייה ובדיקות לגילוי מספרים מחוקים בכלי נשק.

3. מחלקת זיהוי פלילי ארצי

א. מדור מעבדות ניידות

1) חקירת זירות עבירה ואירועי פשע חמור לצורך איתור וחשיפת ממצאים המאפשרים שיחזור ההתרחשות.

2) שחזור מסלולי מעוף קליעים.

3) שחזור מצב תוך שימוש בתצורות כתמי דם.

4) חקר זירות הצתה.

ב. מדור פסיכולוגיה חקירתית

סיוע בהיבטים פסיכולוגיים של החקירה הפלילית. עבודה מול גופי החקירה והמודיעין של משטרת ישראל, צה"ל, מח"ש וגורמים נוספים באמצעות בדיקות פוליגרף וראיון קוגניטיבי.

ג. מדור זיהוי חללים

1) הכשרת מערך הזיהוי הפלילי לזיהוי מדעי של קורבנות אסון, בשגרה ובחירום.

2) תיאום הליך זיהוי חללים מדעי באר"ן ובאירועי מב"ט, בשגרה ובחירום.

3) קישור ותיאום בין משטרת ישראל והמכון לרפואה משפטית באבו כביר.

4) אחריות להפעלת תר"חים באירועי חירום או תרגילים.

5) הוצאת משלחות לזיהוי חללים בחו"ל, בשת"פ עם משרד החוץ.

ד. מדור זיהוי פלילי ארצי

1) אחריות מקצועית להפעלת מערך חוקרי זירת העבירה ברחבי הארץ.

2) הכשרה מקצועית והסמכה של מערך הזיהוי ובנין הכוח.

4. יחידות מטה נוספות

א. מדור הבטחת איכות ומוצגים

1) תפעול מערכת האיכות במז"פ. הדרכה, לימוד ובקרה של איכות התהליכים במעבדות מז"פ. יישום מדיניות המשטרה בתחום האיכות כחלק מדרישות תקן ISO 17025, (הסמכה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות). ניהול מבחני איכות בינלאומיים, קשרי עבודה עם הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, ניהול פורום נאמני איכות/מז"פ.

2) בקרה ופיקוח על ביצוע כוילים ותחזוקה של מכשור וציוד במעבדות.

3) מיצוי מידע פורנזי המתקבל ממעבדות מז"פ.

4) ריכוז נושאי מחשוב וקידום פרויקטים טכנולוגיים בחטיבה.

5) תכלול נושאי רוחב בחטיבה- רכש, תוכניות עבודה, תיעדוף תיקים ועוד.

6) תכלול נושאי אג"ת ותקינה בחטיבה.

7) משרד המוצגים: קליטת מוצגים מיחידות המשטרה ומגורמי חוץ והפנייתם לבדיקה במעבדות המתאימות והחזרת המוצגים ליחידות החקירה בתום בדיקתם.

ב. מדור מו"פ

תאום ותכלול תחום מחקר ופיתוח בחטיבה.

5. מחלקי זיהוי – מז"פ/שטח

חוקרי הזירה אחראיים לחקירת הזירות לסוגיהן, חשיפת ראיות פורנזיות בזירות ועל גבי מוצגים הנתפסים בזירות כדוגמת טביעות אצבע, חומר ביולוגי, שרידי ירי, שחזורים וכד'. כמו כן, חוקרי הזירה אחראים על העשרת המאגרים הביומטריים על ידי צילום, נטילת טביעות אצבע ודגימות דנ"א. לצורך מימוש תפקידם, נעשה שימוש באמצעים טכנולוגיים ומדעיים, המותאמים לעבודה בזירה או במחלקי הזיהוי.